

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

XIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 211.777 van 3 maart 2011
in de zaak A.176.352/XII-4850**

In zake: Jozef VAN LOON
wonende te Ekeren
Alfons Jeurissenstraat 37

tegen:

de UNIVERSITEIT ANTWERPEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Christophe Coen en Jim Deridder
kantoor houdend te Antwerpen
Mechelsesteenweg 210 A
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 22 december 2010, strekt ertoe “de in mijn zaak aangestelde Adjunct-Auditeur te wraken en mijn verzoekschrift opnieuw te laten onderzoeken door een ongebonden magistraat”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Auditeur Jurgen Neuts heeft een verklaring opgesteld overeenkomstig artikel 65 van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: het algemeen procedurereglement) en artikel 836, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 22 februari 2011.

Staatsraad Geert Van Haegendoren heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en advocaat Jim Deridder, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Rudi Van Der Gucht heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van artikel 29 van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, alsook van de artikelen 62 tot 65 van het algemeen procedurereglement.

Er is tevens toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Met een op 31 augustus 2006 ingesteld beroep vordert verzoeker de nietigverklaring van “een beslissing waarbij de onontvankelijkheid van [een] klacht [van Jozef Van Loon] wordt uitgesproken door het tuchtcollege van de Universiteit Antwerpen, d.d. 8 juni 2006”.

Bij beslissing van 23 juli 2008 van de adjunct-auditeur-generaal is adjunct-auditeur Jurgen Neuts met het opstellen van een verslag over de zaak belast.

Adjunct-auditeur Jurgen Neuts heeft op 30 september 2009 een verslag opgesteld.

Verzoeker heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 30 november 2010.

Op de terechtzitting van 30 november 2010 adviseert auditeur Jurgen Neuts om, overeenkomstig de conclusies van zijn verslag, het beroep te verwerpen.

IV. Standpunt van verzoeker en van het betrokken lid van het auditoraat

4.1. Verzoeker zet in zijn vordering uiteen wat volgt:

“Op 30 november 2010 vond voor de XIIde Kamer van de Raad van State de Terechtzetting plaats in verband met bovenvermelde zaak A/A 176.352/XII-4850. waarin ik als verzoekende partij optrad tegen de Universiteit Antwerpen, verwerende partij. De Adjunct-Auditeur die vorig jaar namens de Raad van State met het opstellen van het Verslag was belast, stelde ter zitting dat mijn klacht tegen de Universiteit Antwerpen wegens ontbreken van ‘belang’ onontvankelijk was.

De naam van de Adjunct-Auditeur was mij tot dan slechts onvolledig (er stond enkel een voornaaminitiaal) bekend als ondertekenaar van het Verslag, dat mij ongeveer een jaar geleden, op 4 december 2009 (postdatum) was toegestuurd. De Adjunct-Auditeur herhaalde op de Terechtzitting van 30 november 2010 het standpunt dat hij ook een jaar geleden in zijn Verslag had geformuleerd. Ik vond dit Verslag dermate eenzijdig in mijn nadeel opgesteld dat ik me genoodzaakt zag het punt voor punt te weerleggen in een tweede Memorie van Antwoord, die ik per aangetekende zending d.d. 31 december 2009 aan de Raad van State heb doen toekomen.

In deze tweede Memorie van Antwoord d.d. 31 december 2009 had ik - toen nog niets ver(r)moedend - er al mijn verwondering over uitgesproken dat het Verslag van de Adjunct-Auditeur d.d. 4 december 2009

- bijna systematisch de stellingnamen van verwerende partij overnam zoals die te vinden zijn in de Memorie van Antwoord van verwerende partij d.d. 20 november 2006;

- anderzijds even systematisch hoogstrelevante feiten en argumenten onvermeld laat die in mijn Verzoekschrift d.d. 31 augustus 2006 en mijn Memorie van Wederantwoord d.d. 18 januari 2007 nochtans een cruciale rol spelen.

Ofschoon ik in mijn tweede Memorie van Antwoord d.d. 31 december 2009 punt voor punt op het Verslag van de Adjunct-Auditeur was ingegaan, herhaalde de Adjunct-Auditeur nu in de Terechtzetting van 30 november 2010

het standpunt dat hij al in zijn Verslag d.d. 4 december 2009 (postdatum) had meegedeeld. De Adjunct-Auditeur voegde er ter zitting nog aan toe dat het niet mij maar enkel de Raad van State toekwam te bepalen wat het begrip 'belang' inhield.

Mijn verwondering over deze voor mij ondoorgroondelijke manier van oordeelsvorming werd door deze uitspraken van de Adjunct-Auditeur almaar groter. Dat veranderde echter toen ik na de Terechtzitting een blad met de dagorde van de XIIde Kamer op 30 november 2010 inkeek dat ik uit de wachtruimte had meegenomen. De dagorde vermeldde de volledige naam van de Adjunct-Auditeur, inclusief zijn volledig uitgespelde voornaam, benevens het feit dat hij steeds optrad in geschillen betreffende onderwijsrecht. Vanuit mijn bekendheid met de Vlaamse academische wereld begonnen op dat ogenblik bepaalde vermoedens te rijzen.

Met enkele eenvoudige opzoeken kon ik vaststellen dat de Adjunct-Auditeur nauwe relaties onderhoudt met verwerende partij, de Universiteit Antwerpen. Het betreft onder meer:

1) De Adjunct-Auditeur is als wetenschappelijk medewerker verbonden aan het Interuniversitair Centrum voor Onderwijsrecht (ICOR) (Bron: www.onderwijsrecht.be)

Dit Centrum is gevestigd op hetzelfde adres als het ambt van de regeringscommissaris van de Universiteit Antwerpen, prof. dr. Jan De Groof, Goemaerelei 52, 2018 Antwerpen. In de Raad van Bestuur zetelen behalve regeringscommissaris prof. J. De Groof nog drie personeelsleden-professoren van de Universiteit Antwerpen.

De regeringscommissaris prof. dr. J. De Groof is tevens een autoriteit in onderwijsrecht en bekleedt in die hoedanigheid diverse leidinggevende functies in organisaties (o.a. ICOR), tijdschriften (TORB), en activiteiten (congressen), waarbij ook J. Neuts telkens nauw betrokken is.

De onderzoeksdirecteur van het Centrum en hiërarchisch de meerdere van de heer Neuts, prof. dr. Gracienne Lauwers, is tevens verbonden aan de Rechtsfaculteit van de Universiteit Antwerpen.

Vijf van de veertien wetenschappelijk medewerkers van het ICOR zijn verbonden aan de Rechtsfaculteit van de Universiteit Antwerpen.

Hoogleraar aan deze Rechtsfaculteit, waaraan J. Neuts tot 2001 student was, is prof. dr. Ingrid Opdebeek. Zij is voorzitter van de tuchtcommissie ZAP van de Universiteit Antwerpen waarvan de besluiten van 30 maart 2006 en 8 juni 2006 precies het voorwerp vormen van mijn klacht bij de Raad van State.

2) De Adjunct-Auditeur is als freelance onderzoeker eveneens gelieerd met het Interuniversitair Steunpunt Recht en Onderwijs (www.rechtenonderwijs@ua.ac.be).

Dit Steunpunt is eveneens gevestigd op hetzelfde adres als het ambt van de regeringscommissaris van de Universiteit Antwerpen, prof. dr. J. De Groof, Goemaerelei 52, 2018 Antwerpen.

De leiding van het Steunpunt is in handen van twee professoren van de Universiteit Antwerpen. De directeur en de coördinator-promotor van het Steunpunt, resp. prof. Daniel Cuypers en prof. Gracienne Lauwers, zijn er beiden professoren van de Faculteit Rechten.

Het Steunpunt is voor zijn logistieke ondersteuning inzake Bibliotheek, administratieve communicatie, boekhouding en ICT volledig afhankelijk van de diensten van de Universiteit Antwerpen.

Negentien van de 66 freelanceonderzoekers bij het Centrum zijn verbonden aan van de Universiteit Antwerpen.

Ook indien niet alle gegevens even zwaar doorwegen, dan blijkt er in elk geval uit dat de Adjunct-Auditeur tal van bindingen heeft met de Universiteit Antwerpen en, wat meer is, er door zijn ondergeschikte positie als jong medewerker voor zijn curriculum en de uitbouw van zijn carrière als specialist onderwijsrecht in belangrijke mate afhankelijk van is.

De aan het licht gekomen relaties zijn voor mij dan ook de enig mogelijke rationele uitleg voor het feit dat de Adjunct-Auditeur in zijn Verslag d.d. 4 december 2009 en op de Terechzitting van 30 november 2010 zonder meer de zienswijze van de verwerende partij, de Universiteit Antwerpen, heeft overgenomen, en anderzijds de vele feiten en argumenten van mij als verzoekende partij in zijn Verslag in het geheel geen recht heeft gedaan.

Ik wil u dan ook beleefd verzoeken, Hooggeachte Heer, om de genoemde redenen de in mijn zaak aangestelde Adjunct-Auditeur te wraken en mijn verzoekschrift opnieuw te laten onderzoeken door een ongebonden magistraat”.

4.2. Het betrokken lid van het auditoraat reageert in zijn verklaring als volgt:

“1. Met een ter post aangetekende brief van 22 december 2010 vraagt de in de voorliggende zaak verzoekende partij om ‘de in [zijn] zaak aangestelde Adjunct-Auditeur te wraken en [zijn] verzoekschrift opnieuw te laten onderzoeken door een ongebonden magistraat’.

2. Naar luid van artikel 29, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State zijn ‘[d]e beginselen die de wraking van rechters en raadsleden van de rechterlijke orde regelen, [...] toepasselijk op de leden van de afdeling bestuursrechtspraak en van het auditoraat. [...]’.

Die beginselen zijn terug te vinden in de artikelen 828 tot en met 842 van het Gerechtelijk Wetboek.

Artikel 835 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat ‘de vordering tot wraking [op straffe van nietigheid] [wordt] ingeleid bij een ter griffie neergelegde akte die de middelen bevat en ondertekend wordt door een advocaat die meer dan tien jaar bij de balie is ingeschreven’.

Deze bepaling werd ingevoerd bij artikel 375 van de programwawet van 22 december 2003, om te vermijden dat gerechtelijke procedures ernstig worden verstoord door het ‘in het wilde weg’ neerleggen van

verzoeken tot wraking. De vereiste dat een verzoek tot wraking moet worden ondertekend door een advocaat die meer dan tien jaar bij de balie is ingeschreven, is ingegeven door de ernst van een wrakingsverzoek en de eventueel daaropvolgende maatregel en vormt aldus een noodzakelijke waarborg opdat niet lichtzinnig wordt omgesprongen met dergelijke verzoeken.

Die noodzaak en beweegreden geldt eveneens voor een rechtsgeding voor de Raad van State, zodat deze bepaling van overeenkomstige toepassing is op de wrakingsverzoeken ingesteld tegen de magistraten in de Raad van State.

Het verzoek tot wraking van de verzoekende partij is door haarzelf ondertekend, en niet door een advocaat die meer dan tien jaar bij de balie is ingeschreven. Het verzoek is m.i. om die reden onontvankelijk.

3. Uit artikel 63 van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrecht-spraak van de Raad van State (hierna: algemeen procedurereglement) volgt dat de vordering tot wraking moet worden ingesteld van zodra de wrakingsgrond gekend is of althans redelijkerwijze voor gekend mag worden gehouden. Dit veronderstelt dat de betrokkene de identiteit van de magistraat kent of behoort te kennen.

Te dezen voert verzoeker aan dat de auditeur-verslaggever in zijn zaak ‘nauwe relaties onderhoudt met verwerende partij’, namelijk doordat hij verbonden is aan (1) het Interuniversitair Centrum voor Onderwijsrecht (ICOR) en (2) het Interuniversitair Steunpunt Recht en Onderwijs. Dat heeft hij ontdekt, aldus verzoeker, nadat hij ‘eenvoudige opzoeken’ had verricht op basis van de naam van de auditeur-verslaggever. Als reden waarom hij die opzoeken pas na de terechtzitting van 30 november 2010 heeft uitgevoerd, haalt verzoeker aan dat hij pas bij die gelegenheid kennis kreeg van de ‘volledig uitgespelde’ voor-naam van de auditeur-verslaggever; die laatste had zijn verslag immers ondertekend met de voornaaminitialiaal ‘J’.

De argumentatie naar de tijdigheid overtuigt m.i. niet.

Het is klaarblijkelijk niet de -al dan niet volledig uitgespelde-naam van de auditeur-verslaggever die verzoeker ertoe heeft aangezet ‘eenvoudige opzoeken’ daaromtrent te doen. Uit het wrakingsverzoek blijkt duidelijk dat hij die opzoeken heeft gedaan omwille van het standpunt dat auditeur-verslaggever over zijn zaak heeft ingenomen.

Dat standpunt kende verzoeker echter al per december 2009, op het ogenblik dat het auditoraatsverslag hem werd bezorgd. Op dat moment kende hij eveneens de auteur van dat verslag. Dat de auditeur-verslaggever bij de ondertekening van het verslag zijn voornaam niet volledig had uitgespeld en slechts gebruik maakte van een voornaaminitialiaal,

kan verzoeker onmogelijk gehinderd hebben bij eventuele opzoeken. Zo levert ‘eenvoudige’ raadpleging van de website van de Raad van State deze informatie op, trouwens net als de website van het Belgisch Staatsblad, waarin de benoemingsbesluiten op datum van 15 oktober 2007 en 13 november 2009 zijn gepubliceerd.

Een en ander verbaast des te meer nu verzoeker zelf refereert aan zijn ‘bekendheid met de Vlaamse academische wereld’.

Het verzoek tot wraking is m.i. ook om deze reden onontvankelijk.

4. De auditeur-verslaggever meent verder dat er geen grond tot wraking bestaat.

Verzoeker verwijt de auditeur-verslaggever ‘nauwe relaties’ te onderhouden met de Universiteit Antwerpen. Dat zou moeten blijken uit het feit dat hij verbonden is aan twee interuniversitaire initiatieven met betrekking tot het onderwijsrecht, te weten de vzw Interuniversitair Centrum voor Onderwijsrecht en het Steunpunt Recht & Onderwijs.

De auditeur-verslaggever wijst erop dat een lidmaatschap van beide interuniversitaire initiatieven geenszins enige verbondenheid met de Universiteit Antwerpen betekent. Het zal verzoeker bij zijn ‘eenvoudige opzoeken’ niet ontgaan zijn dat de auditeur-verslaggever, met toepassing van artikel 107 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, als praktijkassistent verbonden is aan de Universiteit Gent. Dat hij deelneemt aan interuniversitaire projecten is dan ook niet verwonderlijk.

Dat personeelsleden van de Universiteit Antwerpen of de regeringscommissaris van de Universiteit Antwerpen de leiding hebben in die initiatieven, is evenmin een grond tot wraking. Als (emeritus) hoogleraar zal verzoeker wel vertrouwd zijn met het begrip ‘academische vrijheid’. De auditeur-verslaggever is trouwens aan geen van beide initiatieven verbonden middels een arbeids- of enige andere overeenkomst. Van enige ondergeschiktheid is derhalve evenmin sprake.

Dat de zetel van de beide instanties gevestigd is op het adres van het regeringscommissariaat van de Universiteit Antwerpen, heeft evident niets te zien met de Universiteit Antwerpen, maar wel met dhr. J. De Groof, die, zoals verzoeker terecht aanhaalt, een autoriteit is in het domein van het onderwijsrecht.

Conclusie is derhalve dat er geen grond tot wraking bestaat.”

V. Beoordeling

5. Luidens artikel 63 van het algemeen procedurereglement moet hij die wil wraken “het doen zodra hij van de wrakingsgrond heeft kennis gehad”.

Het auditoraatsverslag over de zaak is aan verzoeker volgens diens eigen verklaring betekend op 4 december 2009. Dit verslag was ondertekend door “J. NEUTS, Adjunct-auditeur”.

Verzoeker verwijt de geviseerde magistraat bindingen te hebben met de verwerende partij die van aard zijn om zijn zaak niet meer op onafhankelijke wijze te kunnen onderzoeken. Verzoeker heeft zijn annulatieberoep ingesteld als hoogleraar aan diezelfde universiteit. Hij claimt in zijn vordering “bekendheid met de Vlaamse academische wereld”. De academische opdrachten van de betrokken magistraat heeft verzoeker naar eigen zeggen kunnen achterhalen met “enkele eenvoudige opzoeken”.

Het is voor de Raad van State volkomen ongeloofwaardig dat verzoeker in die omstandigheden betoogt slechts een en ander te hebben kunnen achterhalen nadat hij ná de terechtzitting en de sluiting van de debatten opmerkte dat de auditeur die advies heeft gegeven –en het verslag heeft opgesteld- “Jurgen Neuts” heet, terwijl hij daar niet toe in staat was toen uit het hem betekende auditoraatsverslag bekend was dat de bedoelde magistraat “J. Neuts” is.

Aangenomen wordt dat reeds na kennisneming van het auditoraatsverslag verzoeker redelijkerwijze geacht moest worden de identiteit van de bedoelde magistraat, en bijgevolg de wrakingsgrond te (kunnen) kennen.

De vordering is dan ook laattijdig, en bijgevolg hoe dan ook niet ontvankelijk zonder dat de Raad van State zich thans moet uitspreken of het in artikel 835 van het Gerechtelijk Wetboek voorgeschreven vormvereiste met

betrekking tot de ondertekening van de vordering op de wrakingsprocedure voor de Raad van State toepasselijk is.

BESLISSING

De Raad van State wijst de vordering tot wraking af.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 3 maart 2011, door de Raad van State, XIIe kamer, samengesteld uit:

Dierk Verbiest,	kamervoorzitter,
Johan Lust,	staatsraad,
Geert Van Haegendoren,	staatsraad,
bijgestaan door	
Frank Bontinck,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Frank Bontinck

Dierk Verbiest